

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке на-
плаћују се по погодби.Ред: кција је у улици
Франгој бр. 20.Главна уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ„Народ“ излази свакога
дана по подне.Штампарња се налази у Фран-
гој улици бр. 20.Власник
КРСТА Љ. МИШЕТИЋ

СРБОВАЊЕ

Солун, 18. октобра.

Луче у 11 часова пре подне, три стотине Срба добровољаца из Аустралије положили су војничку заклетву у присуству команданта енглеске војске на солунском фронту и представника наше војске. Заклетва је извршена врло свечано у кругу дивизиона Краљеве Гарде. Двор је заступао г. Бер. Б. Тодоровић, арт. пуковник. И ако су католици, Срби Аустралијанци молили су да их закуне српски свештеник. Заклетву је извршио игуман г. Методије, који им се захвалио говором на великом родољубљу.

По жељи Наследника Престола добровољцима је приређен ручак, а по подне весеље с музиком Краљеве Гарде. Ово весеље посетио је Престолонаследник и разговарао с добровољцима.

Око 4 часа по подне добровољци су с музиком на челу и са својом заставом отишли до пристаништа, а одатле лађом у Микру.

Добровољци су сви младићи од 20 до 25 год.

Прослава Реформације

На данашњи дан се навршава четири стотине година од онога дана, када је Лутер на црквена врата у замку, у Витенбергу, прилепио своје чувене тезе, које су имале онај силан одјек и дале онај огроман подстрек реформаторским идејама.

Ове су идеје већ постојале у околном ваздуху и већ биле нашле израза у разним европским земљама. Велики акт саксонског калуђера био је, дакле, у извесном смислу развијање тих идеја, али исто тако и почетак изнова.

Већ вековима припремала се Реформација. Албижани, Хенрих Лозански и Пјер Бријески, Пјер Валдо, Клаудије Турински и Савонирола, Дон Виктор, Јан Хус и Чешка Браћа, а и још многи други, створили су клицу у току Средњег Века. Светска њива већ је била поорана и оплођена крвљу мученика. А и у време Лутерова или чак и пре њега, још 1512, Француз Лефевр д'Етап, проучавајући свете књиге, изнео је протестантске принципе из самог Св. Писма. Исто тако, опште позната је ствар, да је Цвингли спровео своју акцију потпуно независно од Лутера и до својих идеја дошао је сам, пре него што се и чуо глас с оне стране Рајне.

Ове напомене имају за циљ не да потцене Лутера нити да пореку

величину његове личности и његовог дела, већ само да покажу да Реформација није дело Немаца већ дело целог света. То је спонтанна и са свих страна моћно подстрекавана тежња за бољим, за лепшим, за ослобођењем од заблуде и јарма, која је под именом Реформације прохујала у XVI веку кроз цео свет са таквом силином, да је нико није могао зауставити.

Конференција лутеранских цркава у Швајцарској, која је дуго дискутовала сва ова питања и која још одавно припрема јубилеј Реформације, решила је још пре рата да се прослава изведе ове године и да отпочне од идуће недеље низом свечаних служби у свима храмовима. После тога у току неколико дана доћи ће низ предавања и широких дискусија црквених и научних, за које су ангажоване најбоље снаге.

Да би се прослави дао карактер што општији, она ће обухватити не само личност Лутеру, него и Цвинглиа, Фарела, Виреа и великог Калвина, чије је дело било тако пространо и тако велико. Датум прославе везан је баш за акцију Лутеру због тога, што је од момента његових теза борба уведена у последњу и одлучну фазу, и што на тај начин Лутер представља најмаркантнију личност у целом оном духовном

препоруду што се зове Реформација.

Никада се, гледани из близа, нису светски покрети довољно разумевали. Верска еманципација, коју не треба потцењивати, али која ни по обиму, ни по замаху, ни по величини својих циљева није равна данашњем времену, такође се, док се одигривала, схватала као тежња ка свему другом, више него ка ослобођењу људске савести. Гледани из најнепосредније близине, и данашњи гигански догађаји губе се у схватањима о територијалним добитима и исплатама у новцу. Али већ све постаје јасније да се не ради о томе, да је мала земља и да је нестало новаца, који ће моћи накнадити досадашњи губитак човечанства и да су остале једино могуће накнаде: правда и слобода за све народе.

Б. М.

ЗВЕЗДИЦЕ

Ево одушевљења за оне, који болују од *furor germanicus*-а:

Французи називају своје лађе: Валдек Русо, Едгар Кинг, Република, Слобода... а Немци: Морски Орао, Пантер, Тигар, Непобедни...

Понудили су тројици Срба добровољаца из Аустралије да се приме за тумаче, пошто знају неколико језика.

А они на то:

— Ми смо овде дошли да тумачимо Шваби и Бугарину, с пушком у руци, шта је то Србин!

Гаргантуа

ЧЕТИРИ КРИВИЦЕ

Атина, 18 окт.

Парламентарни анкетни одбор води истрагу над Гунари совим кабинетом проучиће овапитања:

1. Зашто је одбијена енглеска повуда да Кипар уступи Грчкој?
2. Како су текли преговори са силама Споразума да се напусти неутралност?
3. Зашто је одложен сазив парламента и 4. Зашто влада, после пораза на изборима, није одступила?

ПАСАРОВ

Царих, 18 окт.

Познате су интриге бугарског посланика у Берну Пасарова, који је ангажовао читаву гомицу проблематичних бугарских личности, ра-

дећи с једне стране за засебан мир а с друге стране агитујући за Македонију. Сад се са њим догодила једна необична појава: Сви бугарски листови, као по наредби осули су напади на Пасарова. То је наступило после једног његовог извештаја министарству спољних послова, чија се садржина не зна.

Да ли није убедио свет у бугарску Македонију или од мира нема ништа?

ЕНГЛЕЗИ НА МОРУ

Петроград, 18 окт.

У једном коминикеу руски адмиралитета овако се описује рад једног енглеског сумарена:

Сумарен је оперисао са нашом флотом у операцијама у заливу Риге, кад се појавише четири непријатељска кредитна и винне крстарица и торпедера. Сумарен је брзо бацио два торпеда на једна одредот и ако су га за то време хидроавиони јако бомбардовали. У исти мах он је морао да се спусти под воду, те није могао да констатује резултат торпедовања. И поред читаве кише метака са лађа, сумарен је, чувши јаку експлозију, изашао на површину и видео у даљини огроман облак дима и једну ескадру торпедера који су га гонили. Ипак је он употребио ову прилику и, трећим торпедом, потопио једну непријатељску транспорт. Назад се неповређен вратио у своју базу.

ГУСАРЕВ КРАЈ

Лондон, 18 окт.

Према једној вестима коју је добило америчко министарство морине, немачка гусарска лађа „Зеадлер“ насела је и пропала близу острва Самоа.

„Зеадлер“ је био америчка лађа и Немци су је ухватили на путу из Њујорка за Архангелск. Наоружана је била са два тона и шест митраљева а посада јој је била 64 човека. Ова је оперисала у бразилијанским водама. Њоме је командовао капетан граф фон Лукнер, који је истрчао норвешку заставу и давао сигнале за помоћ лађама које је намеравао да потопи.

„Зеадлер“ је торпедовао до сада ове лађе: „Дутецају“, „Слад“, „Довсон“ и „Мајилу“. Уз „Меве“ он је био једна од главних лађа из немачког гусарства за последњих десет месеца.

ДОБАР САВЕЗНИК

Атина, 18 окт.

У тајном раду против Савезника, а за рачун бугарски и немачки, бивши краљ Константин ишао је до одвратних ствари. Утврђено је, да је он стајао са Бугарима у вези и у питању о нашем повлачењу. Сад грчки главни штаб води истрагу да пронађе документу у којима Константин главни штаб даје Бугарима упушта, како ће најбоље пресећи повлачење Срба на грчко земљиште.

ЦАР НА СУДУ

У Берлину је био ових дана један процес пул сензације. Нарочити суд од петорице најистакнутијих пруских великодостојника, који увек суди о свима стварима у које су умешани Хоенцолерни, судио је и овом приликом. А ево шта:

Принц Фридрих Леополд Пруски, рођен 14 августа 1895, најмлађи син принца Фридриха Леополда, царског рођака и принцезе Лујзе Софије, сестре царева, одавно је већ падао у очи са свог необичног живота. До овог лета млади принц је становао у Минхену, где је радио као сликар. Пре три месеца цар реши да се његов млади рођак лиши права пунолества и да се стави под надзор и контролу једног тугора. Та је мисија поверена једном вишем сфидиру, пуковнику Фон Хајдену. Принцу Фридриху Леополду било је наређено да оде из Минхена у Касел. Цар је то учинио због огромних дугова, које је принц Фридрих Леополд починио у Минхену. У својој двадесет првој годи-

ни он је већ успео да се задужи више од 1.200.000 марака и поред годишњег издржавања од 90.000 марака.

Садашњи процес потекао је отуда, што је млади принц тражио од специјалног суда да се поништи царева наредба и да му се поврате сва права и пуна слобода. У том захтеву принц Фридрих Леополд пориче да је његов дуг онолики колико се тврди и вели да он дугује само 90.000 марака, додајући да га толико стаје издржавање куће у Минхену. У осталом, додаје он, његов отац и његова мајка потпуно одобравају његове трошкове. Према томе, по његовом мишљењу, нема никаквог разлога да се он лиши свога права пунолества. Најзад, принц тврди, да трошкови у његовој кући можда могу изгледати претерани, али су они били због тога, што је он већ био на путу да се венча са принцезом од Штрасбурга.

А баш у време кад је требало да буде та свадба Вилхелм II је предузео те строге

